

T.C. YARGITAY 16. Hukuk Dairesi

Esas : 1991/1869
Kara : 1991/12819
Tarihi : 10.10.1991

Kadastro Tespiti

ÖZET: 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun 22/1. maddesi uyarınca evvelce tesbit, tescil veya sınırlandırma suretiyle kadastro veya tapulama yapılmış olan yerlerin yeniden kadastro yapılamaz. Yargıtay'ın yerleşen içtihatlarına göre tapulama dışı bırakılma da bir kadastro işlemidir. Dolayısıyla genel kural gereği bu gibi yerlerde 2. bir kadastro yapılamaz. Ancak, 3402 sayılı Kanunun 22/2. maddesi bu genel kurala istisna getirmiş "Tapulama veya kadastro çalışmalarında tesbit dışı bırakılan tapuda kayıtlı taşınmaz mallar ile kamu kurum ve kuruluşlarına ait yerlerin" yeniden kadastroya tabi tutulabileceği hükme bağlanmıştır.

(3402 s. Kadastro K. m. 22/1, 22/2)

Taraflar arasında kadastro tespitinden doğan dava sonucunda verilen hükmün Yargıtay'ca incelenmesi istenilmekle; temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldı, inceleme raporu ve dosyadaki belgeler okundu, gereği görüldü:

Dava konusu taşınmaz Yapracık Köyü'nde 5602 sayılı Yasaya göre yapılıp 10.2.1954'de kesinleşen kadastro sırasında tescil dışı bırakılmıştır. Bilahare bu taşınmaz 16.4.1990 tarihinde 306 parsel numarası altında 48 hektar 2500 metrekare olarak 3402 sayılı Yasanın 22. maddesi uyarınca Maliye Hazinesi adına tesbit edilmiş ve tutanak kesinleşerek 12.6.1990 tarihinde Hazine adına tapuya tescil edilmiştir. Davacı vekili, kazandırıcı zamanaşımı zilyetliğine dayanarak dava açmıştır. Mahkemece tescil talebi yönünden görevsizlik nedeniyle dava dilekçesinin reddine ve dosyanın görevli Ankara Nöbetçi Asliye Hukuk Mahkemesine gönderilmesine, ikinci kez kadastroya tabi tutulduğu anlaşılan Yapracık Köyü 1306 parselle ilgili kadastro işleminin bütün sonuçları ile birlikte iptaline karar verilmiş; hüküm, davalı Hazine vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Çekişme konusu taşınmaz 1954 yılında yapılan tapulama çalışmaları sırasında ekilemez arazi niteliğinde bulunduğu bahisle tapulama dışı bırakılmış ve bu işlem 10.2.1954 tarihinde kesinleşmiştir. 16.4.1990 tarihinde ise, Hazinesinin talebi üzerine tapulama harici bırakılan bu yer, 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun 22. maddesi uyarınca Hazine adına tesbit olunmuştur. Anılan Yasanın 22/1. maddesi uyarınca evvelce tesbit, tescil veya sınırlandırma suretiyle kadastro veya tapulama yapılmış olan yerlerin yeniden kadastro yapılamaz. Yargıtay'ın yerleşen içtihatlarına göre tapulama dışı bırakılmada bir kadastro işlemidir. Dolayısıyla genel kural gereği bu gibi yerlerde 2. bir kadastro yapılamaz ancak, 3402 sayılı Kanunun 22/2. maddesi bu genel kurala istisna getirmiş, "Tapulama veya kadastro çalışmalarında tesbit dışı bırakılan tapuda kayıtlı taşınmaz mallar ile kamu kurum ve kuruluşlarına ait yerlerin" yeniden kadastroya tabi tutulabileceği hükme bağlanmıştır. Yukarıda da belirtildiği gibi kadastro işlemi Hazinesinin talebi üzerine yapıldığına göre bu kadastro işlemi 22/1. madde kapsamında düşünülemez. Hal böyle olunca işin esasına girilerek deliller toplanmak suretiyle bir karar verilmek gerekirken yazılı gerekçelerle 2. kadastro iptaline ve tescil talebi yönünden mahkemenin görevsizliğine karar verilmesi isabetsiz temyiz itirazları bu nedenlerle yerinde bulunduğu kabulü ile hükmün (BOZULMASINA), 10.10.1991 gününde oybirliğiyle karar verildi.